

Najlepsi doradcy

– II Ranking Firm Konsultingowych

Według danych Komisji Europejskiej Polska jest zdecydowanym liderem we wdrażaniu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności na lata 2007-2013. Nie wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że sukces ten nie byłby możliwy, gdyby nie doświadczenie i zaangażowanie firm konsultingowych, pośredniczących w pozyskiwaniu tych środków. Z usług doradczych korzysta ogromna liczba podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego. Ze względu na skomplikowane i wciąż zmieniające się procedury aplikacyjne, większość potencjalnych beneficjentów nie byłaby w stanie samodzielnie przygotować skutecznej aplikacji.

Warunkiem pozyskania środków pochodzących z funduszy europejskich jest podporządkowanie się procedurze aplikacyjnej, która – mimo iż ustawicznie jest modyfikowana w celu jej uproszczenia – nadal okazuje się nie do przebrnięcia dla wielu indywidualnych beneficjentów. Zapoznanie się z rozbudowaną problematyką zarządzania projektami unijnymi wymaga poświęcenia znacznej ilości czasu na wdrożenie się w ową tematykę – wielokrotnego studiowania tekstów poszczególnych programów operacyjnych, instrukcji, wytycznych i szczegółowych opisów priorytetów. Najcenniejsze w tym względzie okazuje się jednak samo doświadczenie w pozyskiwaniu środków unijnych. Trudności wynikające ze skomplikowanej procedury aplikowania o środki unijne ujawniają się bowiem dopiero w praktyce.

Konsultanci zatrudnieni w firmach doradczych, specjalizujący się w pozyskiwaniu unijnych środków, z racji swego zatrudnienia i konieczności ciągłego śledzenia zmian w procedurach aplikacyjnych pozostają grupą która – oprócz donatorów – dysponuje najszerszą wiedzą dotyczącą zmieniających się procedur aplikacyjnych, dokumentów niezbędnych dla uzyskania dotacji oraz tych części wniosku, które są najwyższej punktowane i którym należy poświęcić najwięcej uwagi. Korzystając z doświadczenia firm konsultingowych w tworzeniu dokumentacji aplikacyjnej, zwiększamy zatem szansę na powodzenie naszego wniosku podczas postępowania kwalifikującego do dofinansowania.

Umowa z firmą konsultingową – korzyści i koszty

W procesie aplikacyjnym wyróżnić można trzy zasadnicze etapy. Należą do nich [1]:

- projektowanie inwestycji,
- analiza możliwości dotacyjnych i wybór odpowiedniego programu,
- sporządzenie dokumentacji aplikacyjnej.

Cechą dobrej firmy konsultingowej jest to, że towarzyszy ona swoim klientom od samego

początku procesu aplikacyjnego, aż do jego zamknięcia. Bardzo często doradcy pomagają wybrać program właściwy dla zaprojektowanej inwestycji, spośród wszystkich dostępnych w ramach realizowanej w naszym kraju polityki spójności. Niejednokrotnie zdarza się również, że uczestniczą oni w samym tworzeniu koncepcji na biznes i jego dalszym rozwoju. Doświadczenie w aplikowaniu o środki unijne jest tutaj nieocenione. Pozwala bowiem realnie ocenić projekt pod względem jego wykonalności i szans pozyskania finansowania zewnętrznego. Większość firm świadczy tego typu usługi bezpłatnie.

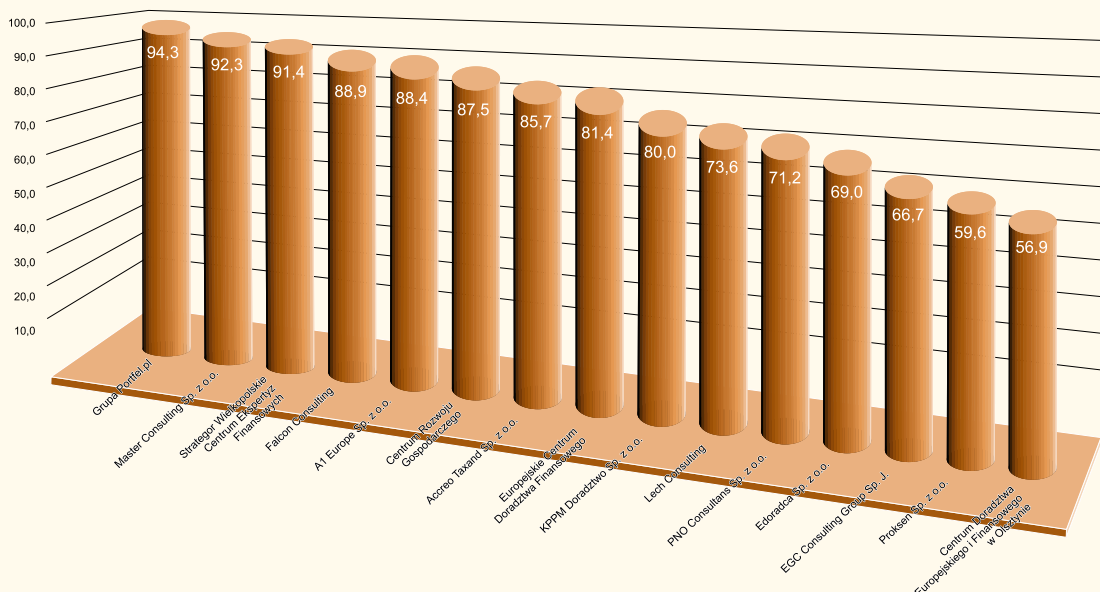
W momencie podjęcia konkretnej współpracy z firmą konsultingową trzeba oczywiście liczyć się z pewnymi kosztami. Wiążą się one z samym przygotowaniem projektu i wniosku, w tym również sporządzeniem biznesplanu lub studium wykonalności oraz skompletowaniem wszystkich niezbędnych załączników. Pewność, jaką zyskujemy dzięki doświadczeniu wykwalifiko-

wanych konsultantów oraz zaoszczędzony czas, jaki musielibyśmy poświęcić na samodzielne przygotowanie wniosku przemawiają jednak za opłacalnością tej inwestycji.

Zdaniem Rafała Czerkawskiego, Prezesa Centrum Wspierania Projektów Europejskich: „współpraca z firmami konsultingowymi to duża oszczędność czasu i energii dla klientów, które można spożytkować na dopracowanie swoich projektów inwestycyjnych (...) firmy nie muszą wówczas zatrudniać w swojej organizacji osoby zajmującej się pozyskaniem finansowania czy też odwozić dotychczasowego pracownika od jego podstawowych zadań i dodatkowo obciążać go wdrożeniem się w tematykę pozyskiwania dotacji” [2].

Firma konsultingowa nie tylko opracuje dla nas całą dokumentację aplikacyjną i złoży ją w siedzibie właściwego organu, nie uchybiając żadnemu spośród określonych w procedurze aplikacyjnej terminów. Nawiązując współpracę

WYKRES 1. SKUTECZNOŚĆ APLIKOWANIA – STOSUNEK LICZBY PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH I LICZBY WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH W OKRESIE 2007 - WRZESIEŃ 2009 (W %)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADAŃIA.

z doradcami możemy również liczyć na późniejsze monitorowanie prawidłowej realizacji projektu, na który pozyskano dofinansowanie. Daje to przedsiębiorcy gwarancję otrzymania całej kwoty przyznanego wsparcia. Należy podkreślić, że samo uzyskanie dotacji w wyniku prawidłowego wypełnienia wniosku, nie gwarantuje pełnej refundacji kosztów faktycznie poniesionych. Wobec tego tak istotnym jest fakt, by na straży prawidłowej realizacji opisanego w dokumentacji aplikacyjnej projektu stali doświadczeni w tej dziedzinie doradcy, którzy zadbają o to, aby wszystkie koszty poniesione podczas realizacji projektu zostały udokumentowane i uznane za kwalifikowalne. Pamiętajmy, że monitoring wskaźników realizacji celów, których założenia zostały opisane w projekcie może trwać przez kilka kolejnych lat.

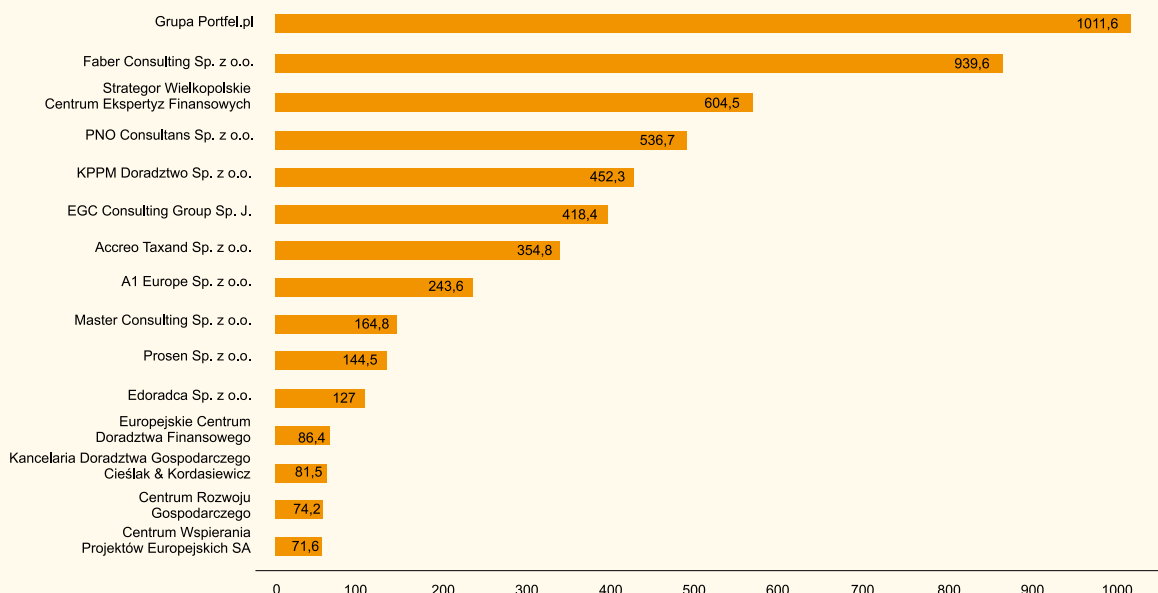
Polska liderem we wdrażaniu funduszy unijnych

Firmy konsultingowe działające w Polsce miały okazję zdobyć cenne doświadczenie podczas naborów prowadzonych w ramach ubiegłej perspektywy finansowej. Lata 2004-2006 były okresem, w którym zarówno instytucje zarządzające, wdrażające, jak i sami wnioskodawcy uczyli się

jak skutecznie realizować politykę spójności w naszym kraju. Osiągnięty efekt stanowi dowód na to, że założony cel został osiągnięty.

Hanna Jahns, sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, w ubiegłym roku na spotkaniu podsumowującym realizację Podstaw Wsparcia Wspólnoty dla Polski, z dumą oświadczyła Komisji Europejskiej, iż wykorzystaliśmy wszystkie fundusze unijne przewidziane dla Polski w ramach poprzedniej perspektywy finansowej. Dzięki środkom pozyskiwanym od momentu naszej akcesji w 2004 roku do końca roku 2006 powstało 5 081 km dróg i 636 km torów kolejowych, zakupiono 9 tys. sztuk sprzętu medycznego oraz 200 tys. stanowisk komputerowych. Dodatkowo wsparto ponad 18,5 tys. przedsiębiorstw, a 700 tys. uczniów otrzymało unijne stypendia [3]. Dziś ważne jest jednak, aby zdobyte w tamtym okresie doświadczenie przełożyć na kolejne inwestycje finansowane ze środków unijnych.

W odniesieniu do obecnej perspektywy finansowej, wartość wszystkich wniosków o płatności pośrednie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosła ponad 912 mln euro. Dla porównania – na drugim miejscu znalazły się Niemcy, z kwotą opiewającą na niecałe 756 mln euro, a na trzecim Litwa – 429 mln euro [4]. To tylko niewielki wycinek

WYKRES 2. WYSOKOŚĆ POZYSKANYCH DOTACJI W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADANIA.

efektów, jakie wiążą się w sposób bezpośredni ze skutecznym pozyskiwaniem środków z europejskich zasobów.

Z całą pewnością nasz kraj nie zyskałby obecnego miana lidera w pozyskiwaniu unijnych środków, gdyby nie profesjonalizm i doświadczenie jakim dysponują wysoko wykwalifikowani specjaliści i doradcy w tej dziedzinie (skupieni w ramach firm konsultingowych). Na takiej współpracy korzystamy wszyscy. Przede wszystkim usprawniony jest przepływ informacji, ponieważ organy rozpatrujące wnioski porozumiewają się bezpośrednio z samymi doradcami, którzy w dziedzinie dotacji posiadają niewątpliwie większe kompetencje niż sami beneficjenci. Oszczędzamy w ten sposób również środki pochodzące z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, które przeznaczone są na wsparcie procesu wdrażania, monitoringu, oceny i kontroli realizacji pozostałych programów oraz wszelkie działania informacyjne i promocyjne.

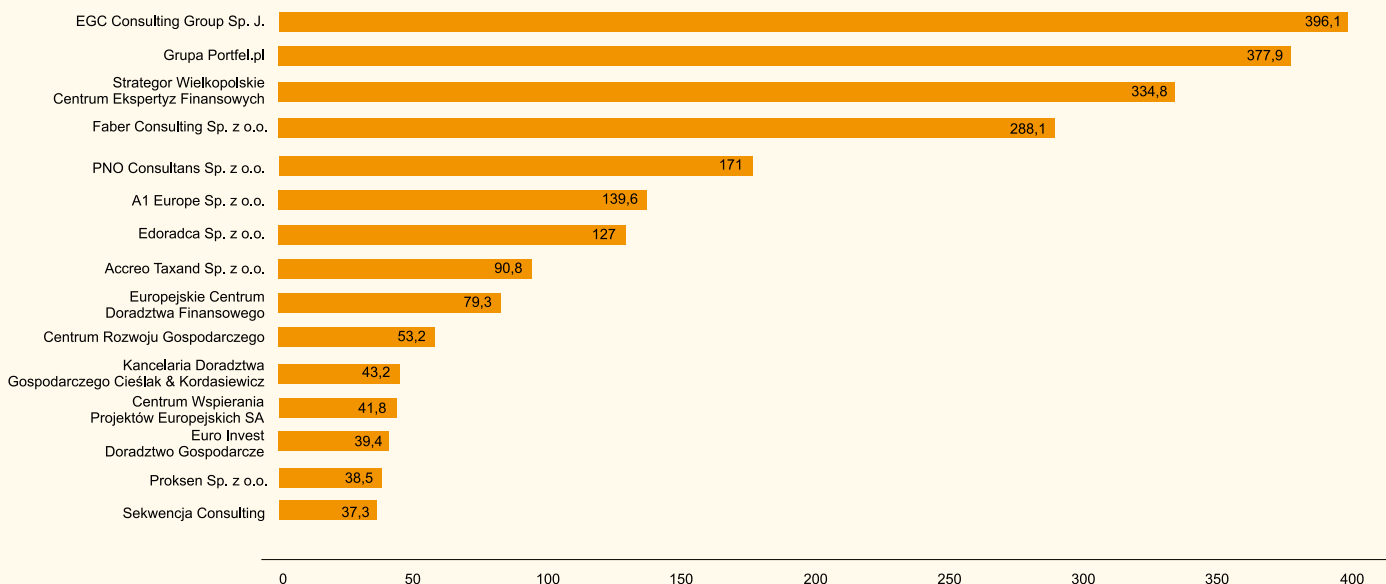
II Ranking Firm Konsultingowych

Redakcja czasopisma Euroekspert, mając na względzie dostarczenie swoim Czytelnikom ak-

tualnych informacji dotyczących wybranych polskich firm, zajmujących się pozyskiwaniem dotacji unijnych, ponownie przeprowadziła badanie tego sektora rynku. To już II Ranking Firm Konsultingowych prezentowany na łamach naszego czasopisma. Ma on na celu ukazanie realnej skuteczności firm zajmujących się pozyskiwaniem środków z funduszy europejskich, z przeznaczeniem na realizację celów gospodarczych i rozwojowych polskich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W tegorocznym badaniu udział wzięło dwadzieścia dziewięć podmiotów, funkcjonujących w tym segmencie rynkowym. Analiza dotyczy okresu 2007 – wrzesień 2009 roku. Wszystkie biorące udział w badaniu firmy ocenione zostały na podstawie jednolitych formularzy ankietowych, odnoszących się do zagadnień związanych bezpośrednio z pozyskiwaniem dotacji. Ocena ich indywidualnej skuteczności w pozyskiwaniu dotacji została dokonana w oparciu o kryteria analogiczne w stosunku do – publikowanego na łamach naszego czasopisma w 2007 roku – I Rankingu Firm Konsultingowych, tj.:

- ➡ liczbę złożonych wniosków,
- ➡ liczbę obsługiwanych klientów w zakresie dotacji unijnych,

WYKRES 3. WYSOKOŚĆ DOTACJI POZYSKANYCH DLA SEKTORA MSP W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADAŃIA.

- liczbę wniosków, które otrzymały dofinansowanie,
 - wartość dotacji pozyskanych dla przedsiębiorstw z sektora MSP, dużych przedsiębiorstw i samorządów,
- oraz kryteria dodatkowe:
- wysokość pozyskanych dotacji z programów krajowych,
 - wysokość pozyskanych dotacji z programów regionalnych.

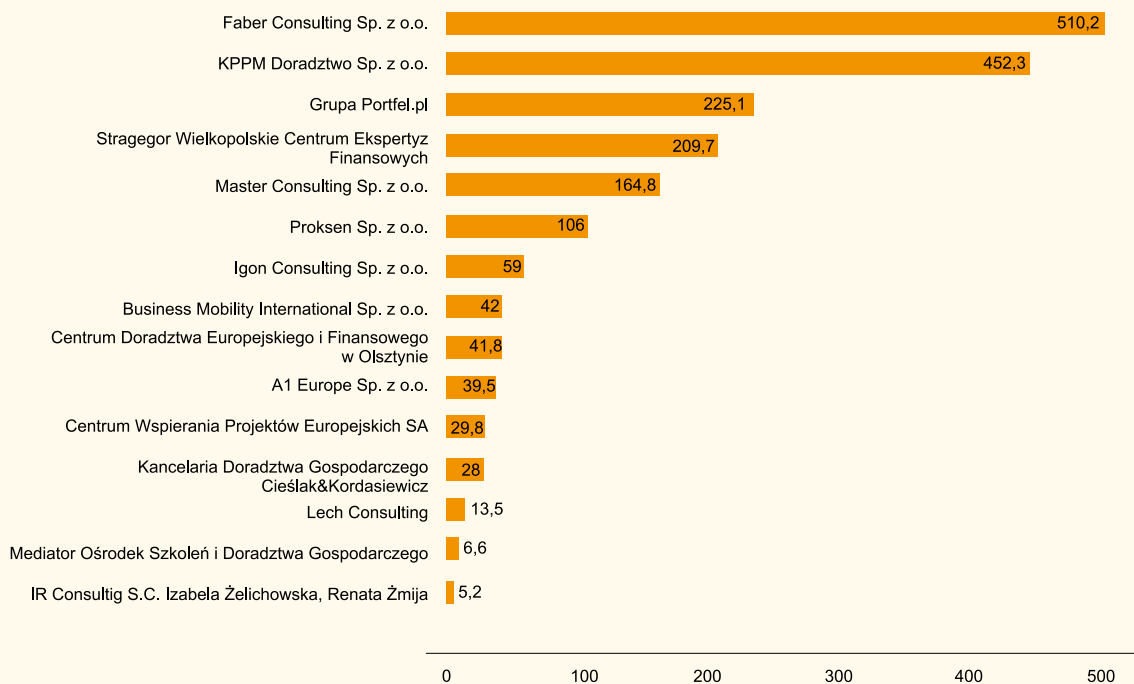
W każdej z wyżej wymienionych kategorii wyłonionych zostało piętnaście firm, które uzyskały najwyższe noty. Wyniki szczegółowe prezentujemy w formie graficznej (Wykresy 1-7). Należy jednak zaznaczyć, że ranking ten nie może być traktowany jako w pełni reprezentatywny. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż obejmuje on firmy, które dobrowolnie zgłosiły się do badania. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że każda z przebadanych firm posiada indywidualną strukturę i wielkość zatrudnienia, jak również funkcjonuje w innym regionie naszego kraju, tj. odmiennym środowisku biznesowym, co również nie pozostaje bez wpływu na ocenianą w rankingu ogólną efektywność w pozyskiwaniu środków

z Unii Europejskiej. Z tego też względu pominięto graficzną formę analizy danych dotyczących liczby złożonych wniosków, liczby obsługiwanych klientów oraz liczby wniosków, które otrzymały dofinansowanie. Nie sposób jest bowiem mówić o efektywności danej firmy wyłącznie w odniesieniu do ilości zakwalifikowanych do dofinansowania aplikacji. Czynnikiem, który w sposób znaczący mógłby różnicować wyniki w tej kategorii, jest chociażby wielkość zatrudnienia w firmie.

Oprócz liczby prawidłowo przygotowanych aplikacji, istotnym elementem warunkującym postęp w realizacji Strategii Spójności w Polsce jest również wartość projektów. Trudno jest jednocześnie rozstrzygać, która z firm w większym stopniu wspomaga rozwój regionalny: czy ta, której projekty opiewają na większe kwoty, czy może generująca większą liczbę skutecznych aplikacji.

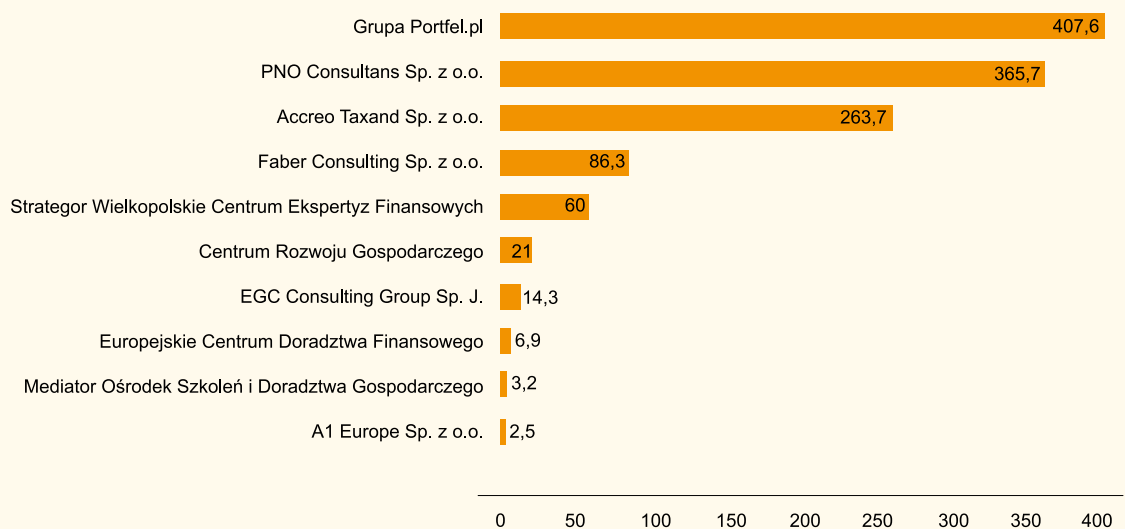
Z uwagi na fakt, iż każda z firm biorących udział w rankingu funkcjonuje w odmiennym otoczeniu biznesowym, to właśnie skuteczność – rozumiana jako stosunek liczby projektów dofinansowanych i liczby wniosków złożonych – wydaje się być najbardziej istotnym kryterium oceny.

Średnia skuteczność w odniesieniu do zaprezentowanej na Wykresie 1 piętnastki wynosi 79%. Największą skutecznością w tymże zesta-

WYKRES 4. WYSOKOŚĆ POZYSKANYCH DOTACJI DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADANIA.

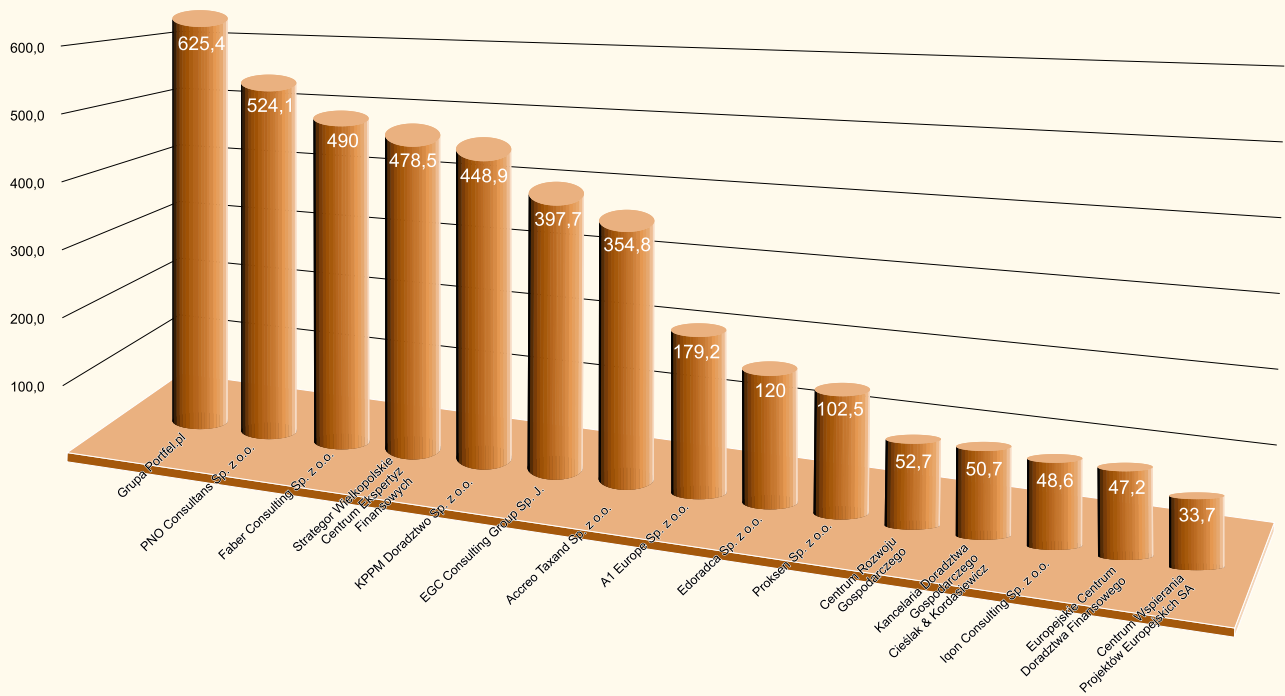
WYKRES 5. WYSOKOŚĆ POZYSKANYCH DOTACJI DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADANIA.

wieniu wykazała się Grupa Portfel.pl (94,3%). Na drugim miejscu znalazła się firma Master Consulting Sp. z o.o. Na 39 wniosków złożonych za jej pośrednictwem aż 36 otrzymało dofinansowanie. Wśród firm wyróżniających się wysoką – przekraczającą próg 90-cio procentowy – skutecznością w aplikowaniu o środki z Unii Europejskiej wymienić należałoby również Stra-

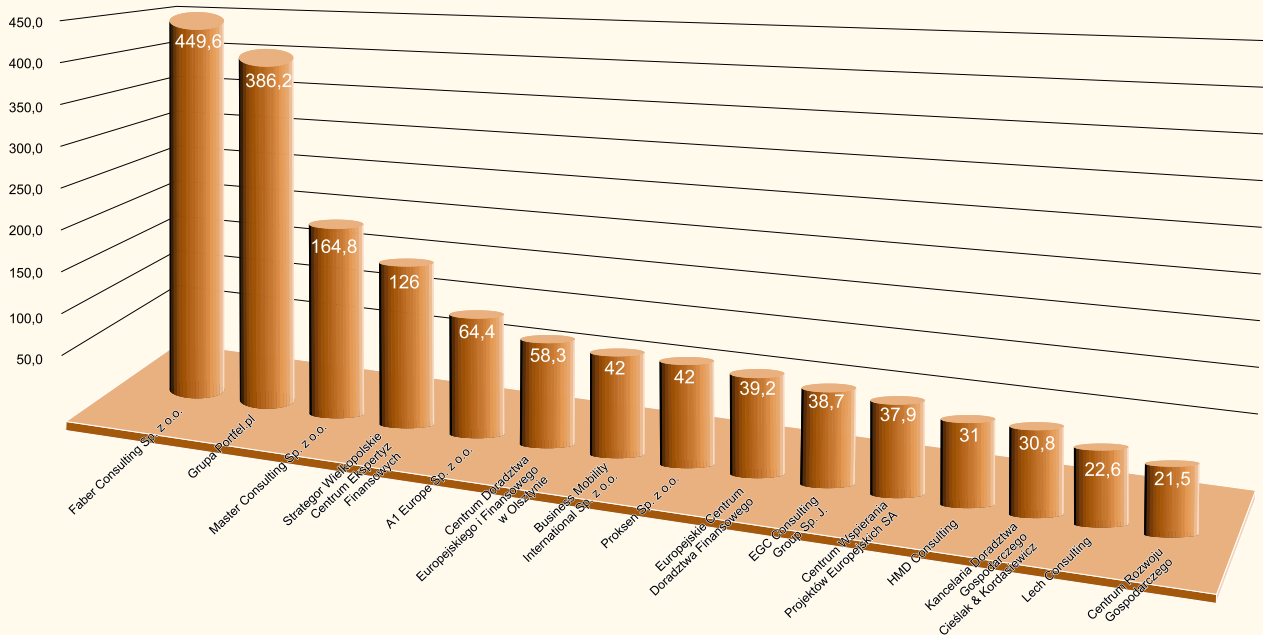
tegor Wielkopolskie Centrum Ekspertyz Finansowych.

Wysoka wartość dofinansowania pozyskanego przez pojedynczego konsultanta sugerować może, że za pośrednictwem firm biorących udział w badaniu realizowano wysokobudżetowe projekty inwestycyjne. Zdecydowanie największą

WYKRES 6. WYSOKOŚĆ POZYSKANYCH DOTACJI Z PROGRAMÓW KRAJOWYCH W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADAŃIA.

WYKRES 7. WYSOKOŚĆ POZYSKANYCH DOTACJI Z PROGRAMÓW REGIONALNYCH W OKRESIE 2007 – WRZESIEŃ 2009 (W MLN PLN)

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEGO BADAŃIA.

wartością dotacji pozyskanych dla swoich klientów za pośrednictwem przygotowywanych aplikacji poszczycić się może Grupa Portfel.pl. Firma ta pozyskała prawie 1/5 wszystkich środków pozyskanych przez piętnastkę, której zestawienie zostało zaprezentowane na Wykresie 2. Tuż za nią w zestawieniu znalazła się firma Faber Consulting Sp. z o.o. z kwotą 939,6 mln zł.

Dwadzieścia dziewięć firm konsultingowych, które zdecydowały się wziąć udział w rankingu, pozyskały w analizowanym okresie łącznie prawie 5,7 mld zł, pochodzących ze środków unijnych z przeznaczeniem dla przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Łączna kwota dotacji pozyskanych na działalność czy rozwój małych i średnich przedsiębiorstw z udziałem firm uczestniczących w badaniu wyniosła prawie 2,4 mld zł. Liderem w tej dziedzinie jest EGC Consulting Group Sp. J. (Wykres 3), która, dzięki opracowanym w analizowanym okresie aplikacjom, uczestniczyła w pozyskaniu łącznie 396,1 mln zł na rozwój sektora MSP (co stanowi 18% środków pozyskanych w tym okresie przez wyszczególnioną na Wykresie 3 piętnastkę). Na drugim miejscu pod względem wysokości środków pozyskanych dla sektora MSP znalazła się Grupa Portfel.pl (17% ogółu środków pozyskanych przez piętnaście najlepszych firm konsultingowych), na trzeciej zaś pozycji – firma Strategor Wielkopolskie Centrum Ekspertyz Finansowych (15% ogółu środków pozyskanych przez piętnaście najlepszych firm konsultingowych).

W odniesieniu do samorządów pozyskano prawie 2 mld zł. Najlepszą skutecznością w tym względzie wykazała się firma Faber Consulting Sp. z o.o. z wynikiem 510,2 mln zł wartości środków pozyskanych dla tego sektora. W ścisłej czołówce wymienić należy firmę KPPM Doradztwo Sp. z o.o. z kwotą pozyskanego dofinansowania 452,3 mln zł oraz ponownie Grupę Portfel.pl (225,1 mln zł).

Najbardziej skuteczna pod względem pozyskiwania środków dla dużych przedsiębiorstw okazała się Grupa Portfel.pl, w przypadku której łączna kwota pozyskanych dotacji dla tego sektora rynku wyniosła 407,6 mln zł. Na drugim miejscu znalazła się firma PNO Consultant Sp. z o.o. (365,7 mln zł), zaś na trzeciej pozycji – Accreo Taxand Sp. z o.o. (263,7 mln zł). Wszystkie trzy firmy pozyskały kwotę dofinansowania ponad dwukrotnie wyższą niż pozostałe podmioty – ujęte w zestawieniu na Wykresie 5 – łącznie.

Dwadzieścia dziewięć firm biorących udział w rankingu pozyskało ogółem ponad 4 mld zł, pochodzących z programów krajowych. Liderem w tej kategorii okazała się Grupa Portfel.pl z kwotą dofinansowania otrzymaną w ramach sporządzonych na ten cel aplikacji w wysokości 625,4 mln zł. Wśród innych firm uwzględnionych w zestawieniu wymienić można by również Faber Consulting Sp. z o.o., Strategor Wielkopolskie Centrum Ekspertyz Finansowych, KPPM Doradztwo Sp. z o.o. oraz EGC Consulting Group Sp. J., w przypadku których kwoty pozyskanego dofinansowania, w ramach programów krajowych wahały się w przedziale 400-500 mln zł.

Kwota pozyskana dzięki aplikacjom złożonym przez wszystkie przebadane firmy w ramach programów regionalnych była znacznie niższa od tej, jaka osiągnięta została w ramach programów ogólnokrajowych i wyniosła 1,4 mld zł. Pierwsze miejsce zajmuje pod tym względem przedsiębiorstwo Faber Consulting Sp. z o.o., wyprzedzając znacznie swoich rywali pod względem kwoty pozyskanej w tym zakresie (449,6 mln zł). Wypełniając kwestionariusz ankietowy przedstawiciele tej firmy zwrócili uwagę na to, że w porównaniu do poprzedniej perspektywy finansowej, dokumentacja aplikacyjna okazuje się znacznie bardziej skomplikowana – zwłaszcza w odniesieniu do aplikacji przygotowywanych w ramach programów krajowych. Doskonały wynik w tej kategorii odnotowała również Grupa Portfel.pl.

**Anna Paciorko-Gawryłowicz
Katarzyna Zamojska**

Literatura

1. A. Deoniziak-Świdarska, „Sięgnij po euro – jak skutecznie aplikować o dotacje?”, „Euroekspert”, Nr 9/2007 (7).
2. Debata europejska „Czy dobrze wykorzystujemy unijne pieniądze?”, www.portfel.pl.
3. www.funduszestrukturalne.gov.pl.
4. www.mrr.gov.pl.